

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavtio Criminalis, Seu De Processibus Contra Sagas Liber

Spee, Friedrich von

Francofvrti, 1632

50. An Iudex alterutram sententiam secure amplecti possit, seu illorum quae contemnit, seu aliorum quae magnificat denunciationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11133

D V B I V M L.

An Iudex alterutram sententiam secure amplecti possit, seu nostram quæ contemnit, seu aliorum quæ magnificat denunciations?

RESPONDEO, Non potest secure amplecti sententiam aduersariorum. Rationes istæ sunt:

RATIO I. Tutior via in dubiis eligenda est. Quæ regula etsi in cæteris consilij rationem habet, tum tamen præcepti vim obtinet, cum periculum est, ne alioqui proximo fiat iniuria, vt docent Casistæ, & supra quoque dixi Dub. 8. sub finem.

RATIO II. Ostendi bonis argumentis aduersariorum sententiam solide non subsistere: vel igitur Iudex melius eam fundet, aliis adductis argumentis, & nostra refutet, vel tenebitur nos sequi.

RATIO III. Iura volunt vt in dubiis reo potius quam actori faueatur iuxta reg. ii. iur. in 6.

RA-

RATIO IV. Iudex sequi debet securiorem interpretationem iuxta cap. ad audientiam, & c. significasti 2. de Homicidio.

DICES I. At clamat Binsfeldius Remp. hoc modo purgatum non iri.

RESP. Id frustra clamat, facile enim ex haecenus dictis colliges, si denunciationibus tantum deferatur, contrarium futurum, & potius triticum quam zizania periclitatum : Nam hoc scilicet purgare Rempub. est ita periculosis viis ad excindendos nocentes incedere, ut vix innocentissimus quisque iam tutus sit?

Clamant Inquisitores omnes, magiae crimen occultissimum esse ; Obsecro autem quomodo occultissimum est, si tam facile deprehenditur, ut nullum iam sit in orbe crimen cuius tot rei in lucem protracti sint, & indies protrahantur, ut isti putant?

DICES II. Sententia quidem haec mitior est respectu nominati, sed altera utilior respectu Reipublicae & boni publici : Siquidem ita iudicia pro-
mo-

mouentur & facilitatur via executionis. Sic Professor Rinthelensis D. Gôehausius supra citatus in libro de Processibus contra Sagas, pagina 151. Sed

RESP. In primis sententia hæc nostra & mitior & utilior est, tum respectu nominati, tum nominantis, tum Reipublicæ. Nam nominatum è discrimine eripit, nominantis malitiæ & nocendi studio occurrit, Reipublicæ vastationem impedit, dum paucos nocentes tolerat, ne plurimos innocentes pereundi periculo exponat. Deinde ratio in obiectione allata pro altera sententia, quia sic promoueantur iudicia, &c. non probat utiliore eam Reipubl. esse, sed è contrario damnosam. Nam promoueri iudicia, & facilitari executiones tam græues ex iudiciis leuissimis, id est, testimoniis fallacissimis, innixis veracitati mendacium Sagarum, tam noxium Reipubl. est, quam illa grauiora sunt mala, quæ ex temere tractatis his causis possunt consequi, ac dixi supra Dub. 8. rat. 3.

Di-

DICES II I. Iudex nocet bonis quif-
quis pepercerit malis. Crudeles illi quā
vt vni parcant, multos necari permit-
tunt, &c. sic idem Rinthelensis pag. 153.
Sed

RESP. Ita est, sed ad rem non spectat.
Nam in primis, qui non nisi ex fallacif-
simis denunciationibus malorum vult
malos nosse, is potius parceret malis, ex-
scindet bonos, ac sic dupliciter noce-
bit bonis. Deinde crudeles sunt, qui
vt vnum perimant malum, non curant
si & simul plures bonos. Denique non
vnus est cui parceretur, cum denunciatis
parceretur; nam parceretur multis, & par-
ceretur merito; quippe adhuc nondum
satis suspectis quod nocentes sint. Si tu
autem nocentes & malos ponis, qui-
bus parci non debeat, iam id ipsum po-
nis, quod an poni debeat in quaestione
est. Id enim est quod quaerebamus, an
nocens & malus haberi debeat, quem
mendax foemina nocentem & malum
dicit. Binsfeldius igitur cum pag. 292.
vehementius Magistratum increpat,
& iustitiam vrget, nec aliam tamen

Ff

Viam

434 Dub.LI. *Quæ sit summa processuum*
viam procedendi esse ait , nisi per has
Satanicas denunciationses , parum dis-
crete zelat.

D V B I V M L I .

*Quæ brevis sit summa & methodus proces-
sum contra Sagas hodie apud multos in v-
su , digna quam Diuus Cesar intelli-
gat , & Germania consi-
deret ?*

RESPONDEO , Poterat hanc sum-
mam lector quiuis ex tractatu hoc
ipse apud se colligere : sed quod mihi
id fuit factu facilius , eam hic apponam ,
omissis tamen multis quæ commode
inferri non poterant : de quibus consu-
lantur hæctenus dicta , vti & de his quæ
hic posita sunt , si diductius lubet sin-
gula cognoscere. Itaque summa hæc
est :

I. Incredibilis vulgi apud Germa-
nos , & maxime (quod pudet dicere)
Catholicos superstitione , inuidia , calu-
mniæ , detractiones , susurrationses &
similia , quæ nec Magistratus punit ,
nec